

Warszawa, 8 kwietnia 2020 r.

Stanowisko Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej dotyczące wstępnej oceny skutków mechanizmu dostosowania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂

Polski Komitet Energii Elektrycznej (PKEE) uznaje za szczególne istotne zadbanie o to, aby nowo projektowany mechanizm dostosowania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM), nie spowodował niekorzystnych skutków, takich jak pogorszenie konkurencyjności europejskiego przemysłu. Zwracamy uwagę, że istotą CBAM powinno być przede wszystkim ograniczenie importu energii elektrycznej netto z krajów trzecich niestosujących obciążeń z tytułu emisji CO₂ porównywalnych z systemem EU ETS.

Zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej (KE), osiągnięcie gospodarki zero emisyjnej netto, będzie wymagało zwiększenia rocznych inwestycji do 575 miliardów euro¹. Pomimo, że wybuch pandemii COVID-19 spowodował gwałtowny spadek cen uprawnień do emisji (EUA), można się spodziewać, że cena tych uprawnień będzie wzrastała w związku z ambitną polityką energetyczno-klimatyczną UE osiągając wysokość nawet 76 EUR/t do roku 2030². Będzie to szczególnie dotkliwe dla tych państw członkowskich, które borykają się z największymi wyzwaniami związanymi z transformacją energetyczną i są mniej zaawansowane w tym procesie. Dlatego też, PKEE zwraca uwagę KE, że zgodnie z analizą CAKE³, sama transformacja polskiego sektora energetyki będzie wymagała nakładów inwestycyjnych sięgających od 176 do nawet 206 miliardów euro. Nie będzie ona zatem możliwa bez silnego wsparcia finansowego.

W związku z tym, że jeszcze nie zdecydowano o sposobie wykorzystania potencjalnych przychodów płynących z zastosowania mechanizmu dostosowania cen na granicach uwzględniającego emisje CO₂, podkreślamy, że **wpływy uzyskiwane w ramach tego unijnego mechanizmu, mogłyby zapewnić nowe środki państwom członkowskim o największych potrzebach inwestycyjnych.**

¹ COM(2018) 773 final, Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów i Europejskiego Banku Inwestycyjnego – *Czysta planeta dla wszystkich Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki.*

² CAKE, „Zmiana celów redukcyjnych oraz cen uprawnień do emisji wynikająca z komunikatu Europejski Zielony Ład”. Dostępny pod: http://climatecake.pl/wp-content/uploads/2020/03/CAKE_Zmiana-cel%C3%B3w-redukcyjnych-i-cen-uprawnie%C5%84-do-emisji-wynikaj%C4%85ca-z-komunikatu-Europejski-Zielony-%C5%81ad-1.pdf

³ CAKE, „Scenariusze niskoemisyjnego sektora energii w Polsce i UE w perspektywie roku 2050”, 2019, dostępny pod: http://climatecake.pl/wpcontent/uploads/2019/11/CAKE_energy-model_EU_low_emission_scenarios_paper_final.pdf

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

Nowy mechanizm powinien obejmować import energii elektrycznej z krajów trzecich

Biorąc pod uwagę fakt, że decyzja o zastosowaniu mechanizmu dostosowania cen na granicach w konkretnych sektorach będzie miała istotny wpływ na funkcjonowanie branż nią objętych, ostateczne rozstrzygnięcia w tym zakresie **powinny być poprzedzone dogłębną oceną skutków** wprowadzenia rozwiązania. Jako, że część analiz wskazuje, na możliwość zastąpienia obecnie stosowanych mechanizmów ograniczania „ucieczki emisji”, przez CBAM, zwracamy uwagę, że takie działanie mogłoby doprowadzić do dodatkowego osłabienia przemysłu energochłonnego. Dlatego też, potencjalne zastąpienie obecnie obowiązujących regulacji powinno zostać dogłębnie ocenione w celu uniknięcia nierównego traktowania sektorów energochłonnych w skali całej UE.

Ponadto, PKEE optuje za objęciem tym instrumentem importu energii elektrycznej z krajów trzecich niepodlegających regułom EU ETS. W latach 2017-2019 import energii elektrycznej spoza UE wzrósł o 700%, powodując wytworzenie dodatkowych 11 milionów ton emisji CO₂. W związku z tym, że energia ta została wytworzona w instalacjach, które nie podlegały rygorystycznym przepisom o ochronie środowiska (takich, jak BAT), nie zapewniło to państwom członkowskim Unii Europejskiej funduszy, które mogłyby być wykorzystane do wspierania transformacji energetycznej w UE. Według analizy „*The path of least resistance. How electricity generated from coal is leaking into the EU*”, w samym tylko 2019 roku w wyniku importu energii elektrycznej z krajów trzecich, państwa członkowskie UE straciły przeszło 600 milionów euro przychodów⁴. Środki te mogłyby wesprzeć wdrażanie niskoemisyjnych źródeł energii czy rozwój nowych technologii, wzmacniając tym samym wysiłki UE w dążeniu do osiągnięcia ambitnych celów klimatycznych.

Import energii elektrycznej z krajów trzecich niestosujących środków równoważnych do systemu EU ETS powinien zostać objęty CBAM

Zapewnienie efektywnego i rzeczywistego wsparcia państwom członkowskim stojącym przed największymi wyzwaniami w zakresie transformacji energetycznej ma kluczowe znaczenie dla powodzenia realizacji polityki klimatycznej. Nowe środki umożliwiłyby im zwiększenie ambicji w tym zakresie przy jednoczesnym zminimalizowaniu ryzyka obniżenia poziomu życia obywateli. Co kluczowe, systemy wsparcia, jak i mechanizm osłony, będą mogły wesprzeć europejski sektor energetyczny, którego częścią są również członkowie PKEE, w jego ambitnych inwestycjach w zakresie wielkoskalowych projektów w odnawialne źródła energii.

⁴ Dodatkowe informacje zawiera raport Sandbag: *The path of least resistance. How electricity generated from coal is leaking into the EU*, <https://ember-climate.org/project/interconnectors-and-coal/>